

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – maart 2017

Situering

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand maart 2017.

Daarbij wordt zowel stilgestaan bij:

- agenda en discussies op niveau van de Europese Raad en de Raad van de Europese Unie;
- ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Ze maakt gebruik van input van vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen in:

- het Strategisch overleg internationale aangelegenheden (SOIA) en
- de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie

Beknopte samenvatting

Agenda en discussies binnen de (Europese) Raad

1. Agenda april 2017

In de maand april 2017 is Vlaanderen woordvoerder namens België in de Raad Landbouw en Visserij – luik Visserij (3 april) en de Informele Bijeenkomst van de ministers van Milieu (25-26 april).

2. Europese leiders beraden zich over de toekomst van de EU

Op 24 en 25 maart stonden de staats- en regeringsleiders van de 27 lidstaten en de voorzitters van de Commissie en het Europees Parlement stil bij de ondertekening van de verdragen van Rome 60 jaar geleden. De Britse premier nam niet deel aan deze viering. Tijdens deze informele bijeenkomst, die een sterk ceremonieel karakter had, namen de leiders een gemeenschappelijke verklaring aan. Ze verklaarden toe te zullen werken naar een veilig en zeker Europa, een welvarend en duurzaam Europa, een sociaal Europa en een sterker Europa op het wereldtoneel. Zo nodig zal samengewerkt worden met verschillende snelheden en intensiteit, met de mogelijkheid voor anderen om zich later aan te sluiten. België had ervoor gepleit dat de Verklaring van Rome een politieke boodschap zou brengen die de meerwaarde van het Europees project in de verf zet en die de misverstanden rond het concept van meerdere snelheden uitklaart. Nederland had in zijn rol als voorzitter van de Benelux mede namens België en Luxemburg gepleit voor wederzijds vertrouwen, geloofwaardigheid en resultaatgerichtheid.

3. Europese buitenlandministers nemen maatregelen rond klimaat, energie, veiligheid en defensie

Op 6 maart namen de buitenlandministers raadsconclusies aan over EU-klimaat- en energiediplomatie. Het doel is tweeledig. Enerzijds dient deze vorm van diplomatie bij te dragen tot zowel de uitvoering van de afspraken van het klimaatakkoord van Parijs als klimaatzekerheid. Anderzijds dient ze bij te dragen tot energiezekerheid en de diversificatie van energiebronnen en -bevoorrading. De Raad keurde een aantal algemene prioriteiten goed voor het jaar 2017. De buitenlandministers zetten ook het licht op groen voor de opzet binnen de Europese Dienst voor Extern Optreden van een militair plannings- en uitvoeringsvermogen. Dit vermogen moet bijdragen tot een betere ondersteuning van de militaire EU-missies onder het Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid, zoals de lopende trainingsmissies in Centraal Afrika, Mali en Somalië.

4. Lidstaten bespreken voorstellen rond 'Schone Energie voor alle Europeanen'

Het winterpakket 'Schone Energie voor alle Europeanen' werd op 11 november 2016 door de Europese Commissie gepubliceerd. Het pakket bevat acht wetgevende voorstellen: vier samenhangende voorstellen in verband met het marktontwerp van de elektriciteitsmarkt, een verordening over de 'governance' van de Energie Unie en een herziening van de richtlijnen voor hernieuwbare energie (RED), energie-efficiëntie (EED) en energieprestaties van gebouwen (EPBD). De meeste lidstaten ondersteunen het Winterpakket als geheel maar plaatsen kanttekeningen, onder meer omdat er te veel bevoegdheden zouden overhevelen naar het Europese niveau. Enkele lidstaten, waaronder België en Roemenië, hebben vragen bij de voorgestelde 2030 energie-efficiëntiedoelstelling van 30%, terwijl Frankrijk stelt dat deze hogere doelstelling past bij de ambitie van het Parijs Akkoord. België wil ook weten hoe de Europese Commissie de nationale doelstellingen voor hernieuwbare energie zal evalueren en wat de concrete gevolgen zullen zijn indien zou blijken dat de gezamenlijke inspanning van de lidstaten niet zou leiden tot de realisering van de Europese 27% 2030 doelstelling. Na deze eerste globale bespreking, zullen de voorstellen in de loop van de komende maanden meer in detail besproken worden.

5. Europees Semester krijgt meer waardering van de lidstaten

Het Europees Semester is de werkmethode van de Europese Commissie om het begrotingsbeleid, het macro-economisch beleid en het sociaaleconomisch beleid (Europa 2020-strategie) van de EU-lidstaten op elkaar af te stemmen. Die werkmethode krijgt een steeds betere beoordeling van de lidstaten. De lidstaten waarderen de uitwisselingen met de Commissie (vb. via *'fact finding missions'*) en stellen het op prijs dat ze de ontwerplandenverslagen konden beoordelen vooraleer deze officieel werden gepubliceerd. België vindt dat dit de kwaliteit van de landenrapporten verhoogt. Bovendien geeft dit aanleiding tot een inclusiever proces. Iedereen is het er mee eens de rol van de sociale partners in het proces van het Europees Semester te versterken. België ziet drie prioriteiten: (1) werkgelegenheid verhogen bij de doelgroepen met de laagste werkgelegenheidsgraad (vb. laaggeschoolde jongeren en mensen met een niet-EU achtergrond); (2) matching versnellen tussen vacatures en werkzoekenden (vb. via duaal leren); (3) verdere hervorming van de arbeidsmarkt doorvoeren (vb. door meer flexibele werkuren voor zowel werknemers als werkgevers).

6. De toekomst van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

De lidstaten gaven hun appreciatie over het huidige Gemeenschappelijk Landbouwbeleid: evolutie, maar geen revolutie. Die evolutie moet volgens alle landen een vereenvoudiging betekenen van het huidige beleid. Een tiental lidstaten, waaronder België, hielden een pleidooi voor voldoende budget. Anderen hamerden op subsidiariteit zodat de lidstaten flexibeler kunnen inspelen op behoeften van landbouwers. België pleit onder meer voor het volgende: (1) landbouwers vergoeden voor inspanningen op vlak van milieubescherming; (2) voldoende investeren in de leefbaarheid en vitaliteit van het platteland; (3) alle modellen van landbouw ondersteunen, een gelijk speelveld op EU en wereldvlak garanderen en de EU-normen behouden; (4) flexibiliteit voor transfers tussen de verschillende pijlers van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid.

7. Lidstaten bespreken landenrapporten 2017

De Commissie gaf een presentatie van de landenrapporten 2017 die op 22 februari gepubliceerd werden. Deze rapporten bevatten een analyse van de economische en sociale situatie in de lidstaten, met de nodige aandacht voor de vooruitgang inzake de landenspecifieke aanbevelingen en de prioritaire hervormingen. Wat de budgettaire situatie van België betreft, bevat het rapport weinig nieuwigheden. België kent geen buitensporig nominaal tekort, het structureel resultaat blijft ver van de middellangetermijndoelstelling en het schuldniveau blijft hoog. De Commissie herhaalt dat er een risico bestaat op niet-naleving van de regels van het Stabiliteits- en Groeipact en dat er weinig vooruitgang geboekt werd in het bereiken van een afdwingbaar akkoord om de begrotingsdoelstellingen over alle overheidsniveaus te verdelen. De Commissie is zeer positief over het invoeren van een kilometerheffing voor vrachtwagens in alle regio's en de hervorming van de verkeersbelasting in Vlaanderen. Het landenrapport zal zoals steeds als basis dienen voor de formulering van de landenspecifieke aanbevelingen in mei.

Nieuwe fiche prioritair dossier

8. Witboek over de toekomst van de Europese Unie

De Europese Commissie presenteerde op 1 maart het witboek over de toekomst van Europa, dat moet uitnodigen tot een open en breed debat over de ontwikkeling van de EU. Er worden vijf scenario's geschetst: (1) Op dezelfde voet doorgaan; (2) De interne markt en niets meer; (3) Wie meer wil, doet meer; (4) Minder en efficiënter en (5) Veel meer samen doen. Elk scenario beschrijft de impact op een aantal kernelementen van de EU, zoals handel, migratie, veiligheid, buitenlands beleid en de EU-begroting. De Commissie zal de komende maanden nog 5 bijkomende discussienota's uitbrengen en plant samen met het Europees Parlement en de lidstaten een reeks debatten in de nationale parlementen, regio's en steden van Europa. De Vlaamse Regering ziet de toekomst van de EU als een combinatie van elementen uit scenario's 1, 3, 4 en 5. Scenario 2 waarbij de EU zich terugplooit op de interne markt is voor Vlaanderen onaanvaardbaar. Verschillende snelheden moeten mogelijk zijn, verschillende richtingen niet.

Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

9. Nieuwe voorstellen van richtlijn tijdens de afgelopen maand

Tussen 1 en 31 maart 2017 werden 4 voorstellen van richtlijn aangenomen. Zie bijlage III.

Deze voorstellen van richtlijn behandelen volgende onderwerpen:

- wijziging van bijlage III bij Richtlijn 2011/65/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft een vrijstelling voor cadmium en lood in filterglas en glas dat voor reflectienormen wordt gebruikt (gedelegeerde richtlijn);
- wijziging van bijlage III bij Richtlijn 2011/65/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft een vrijstelling voor lood in lagerschalen en -bussen voor bepaalde koelmiddelhoudende compressors (gedelegeerde richtlijn);
- wijziging van bijlage III bij Richtlijn 2011/65/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft een vrijstelling voor lood in wit glas dat voor optische toepassingen wordt gebruikt (gedelegeerde richtlijn);
- toekenning van bevoegdheden aan de mededingingsautoriteiten van de lidstaten voor een doeltreffendere handhaving en ter waarborging van de goede werking van de interne markt.

10. Aangenomen richtlijnen tijdens de afgelopen maand

Tussen 1 en 31 maart 2017 werden 3 aangenomen richtlijnen gepubliceerd. Zie bijlage III.

Deze aangenomen richtlijnen behandelen volgende onderwerpen:

- de lijst van defensiegerelateerde producten;
- vrijwaren van financiële instrumenten en geldmiddelen die aan cliënten toebehoren, productgovernanceverplichtingen en de regels die van toepassing zijn op het betalen of ontvangen van provisies, commissies en geldelijke of niet-geldelijke tegemoetkomingen;
- terrorismebestrijding.

11. Stand van zaken omzettingdossiers

In bijlage III vindt u een stand van zaken met betrekking tot de omzetting van Europese richtlijnen. Dit overzicht heeft enkel betrekking op richtlijnen die een omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereisen. Met betrekking tot een aantal richtlijnen speelt Vlaanderen een adviserende rol. Aangezien dergelijke richtlijnen geen omzetting vereisen in Vlaamse regelgeving, worden zij niet opgenomen in dit overzicht.

Er wordt in dit overzicht een onderscheid gemaakt tussen de “interne markt” richtlijnen (Vlaams scorebord interne markt) en de richtlijnen die niet onder de interne markt vallen (overige Vlaamse omzettingdossiers).

Vlaams scorebord interne markt

Voor de categorie van “interne markt” richtlijnen publiceert de Europese Commissie tweemaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een overzicht van de omzettingprestaties van de 28 lidstaten, met inbegrip van België. Op basis van deze gegevens wordt een “Vlaams scorebord interne markt” samengesteld.

A. Vlaams scorebord van juni 2017¹

Het Vlaams scorebord van juni 2017 omvat 15 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is en waarvan Vlaanderen er al 8 heeft omgezet.

B. Vlaams scorebord van december 2017²

Het Vlaams scorebord van december 2017 omvat 5 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is en waarvan Vlaanderen er al 1 heeft omgezet.

C. Vlaams scorebord van juni 2018³

Het Vlaams scorebord van juni 2018 omvat 3 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is.

¹ Het Vlaams scorebord van juni 2017 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van juni 2017. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 31 mei 2017 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 12 juni 2017.

² Het Vlaams scorebord van december 2017 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van december 2017. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 30 november 2017 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 11 december 2017.

³ Het Vlaams scorebord van juni 2018 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van juni 2017. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 31 mei 2018 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 12 juni 2018.

Overige Vlaamse omzettingdossiers

Er zijn momenteel 3 richtlijnen die niet onder de interne markt vallen die door Vlaanderen dienen te worden omgezet.

12. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid dient in maart 2017 nog maatregelen te nemen in 9 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

6 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

3 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Daarnaast was de Vlaamse overheid in maart 2017 betrokken in 8 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (=de *afgeronde* inbreukdossiers), maar die momenteel nog niet officieel gesloten zijn door de Europese Commissie⁴. Het gaat om:

3 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

5 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

Stand van de procedure	31.03 2016	30.04 2016	31.05 2016	30.06 2016	31.08 2016	30.09 2016	31.10 2016	30.11 2016	31.12 2016	31.01. 2017	28.022 017	31.03 2017
Ingebrekestellingen	5	5	4	4	6	5	4	5	3	4	5	5
Met redenen omklede adviezen	5	5	6	5	4	5	5	5	4	3	3	3
Dagvaardingen	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

⁴ Deze inbreukdossiers waarin Vlaanderen betrokken was, zijn nog niet gesloten door de Europese Commissie omdat ofwel andere Belgische overheden nog steeds in gebreke zijn of omdat de Europese Commissie nog steeds bezig is met het onderzoek naar de tijdige en volledige omzetting en toepassing van het Europees recht. Inbreukdossiers die geopend werden tegen België wegens niet-naleving van het Europees recht door andere Belgische overheden waarbij Vlaanderen in orde was voor de opening van de inbreuk, worden hier niet gerapporteerd.

Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreuk-dossiers	12	12	12	11	12	12	11	12	9	8	9	9

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda en discussies binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Nieuwe voorstellen van de Europese Commissie, die de Vlaamse Regering als prioritair voor Vlaanderen identificeerde
BIJLAGE III	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Geert BOURGEOIS

Minister-president van de Vlaamse Regering,
Minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed